

DS

► Presentatie boekje over band van wereldberoemde schilder met Dordrecht

‘Rembrandt eigenwijze brompot’

Heeft Rembrandt ooit mijmerend over de leuning van de Visbrug gehangen? „Hard bewijs ontbreekt, maar waarschijnlijk is het wel.”

Rob van Es

Dordrecht

Want nergens buiten Amsterdam had Rembrandt zoveel aanhangers en leerlingen als in Dordrecht, zegt conservator oude kunst Sander Paarlberg van het Dordrechts Museum. Zijn kersverse boekje *Rembrandt en Dordrecht. De meester en zijn leerlingen* werpt nieuw licht op de band die Nederlands bekendste schilder met Dordrecht had.

Het 400ste geboortjaar van de Dordtse schilder Ferdinand Bol (1616 - 1680) was de aanleiding voor deze uitgave. Bol was de eerste Dordtenaar die in Amsterdam bij Rembrandt in de leer ging. Veel stadgenoten zouden hem volgen. Ook Dordtse kunstenaars zoals Nicolaes Maes, Samuel van Hoogstraten en Arent de Gelder pakten in de 17de eeuw de trekschuit om in Amsterdam bij Rembrandt het vak te leren.

Paarlberg stelt dat het netwerk rond Rembrandt en Dordrecht groter is dan gedacht. „Dordtenaren als Jacob Trip en Margaretha de Geer wer-

den door Rembrandt geportretteerd en Rembrandts leerling Samuel van Hoogstraten stuurde op zijn beurt een nieuwe generatie jonge Dordtse schilders naar Rembrandt door.”

Het atelier van Samuel van Hoogstraten aan het Marktveld (nu het Scheffersplein) was net zo ingericht als het Amsterdamse atelier van Rembrandt. Hij gaf ook op dezelfde manier les aan zijn leerlingen, zo

blijkt uit twee schildersboeken uit die periode. Ook de iets minder bekende Dordrechtse schilders Abraham van Dijck en Jacobus van Dorsten waren leerlingen van Rembrandt, evenals de Amsterdammer Jan Victors, die juist weer veel werk in Dordrecht verkocht.

Rembrandt was in de omgang vooral een eigenwijze brompot en had weinig echte vrienden. Met één

LEZING

Boekje te koop

Zondag om 14.00 uur geeft Sander Paarlberg in het Dordrechts Museum een lezing over de band die Rembrandt had met Dordrecht. Tegelijkertijd wordt het boekje gepresenteerd. Stichting Historisch Platform Dordrecht geeft het uit. Het kost 3,75 euro.

uitzondering: de Dordtse dichter Jeramias de Decker. Paarlberg: „Ze zochten elkaar regelmatig op en waren allebei gefascineerd door de vraag hoe je de Bijbel in kunst kon vangen, De Decker in gedichten, Rembrandt in schilderijen.”

Rembrandt schilderde een portret van De Decker. Het hangt niet in Dordrecht, maar in de Hermitage in Sint-Petersburg. Van Rembrandt zelf heeft het Dordrechts Museum een schilderij in bruikleen: *De verloochening van Petrus*. Het museum heeft ook de nodige etsen van Rembrandt.

We kunnen het ons nu moeilijk voorstellen, maar de wilde verfstreken van Rembrandt raakten eind 17de eeuw uit de gratie. Schilders die geld wilden verdienen, deden er verstandig aan om in een meer gepopulaire stijl te gaan werken.

▲ **Conservator Sander Paarlberg bij een werk van Dordtenaar Ferdinand Bol in het Dordrechts Museum.**

FOTO

VICTOR VAN BREUKELLEN